

Dosarul nr. 3ra-355/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, M. Guzun, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Pavel Croitoru, în interesele intimaților Tagârș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Tagârș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita împotriva Consiliului municipal Chișinău, terți Primarul General al municipiului Chișinău, Direcția Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău, cu privire la constatarea încălcării dreptului prin nesoluționarea în termen legal a cererii, anularea refuzului și obligarea emiterii actului administrativ individual,

c o n s t a t ă :

La data de 23 august 2019 Tagârș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita au înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, solicitând constatarea încălcării dreptului coreclamanților prin nesoluționarea în termenul legal a cererii din 15 mai 2019 privind autentificarea dreptului de proprietate comună asupra terenului situat în municipiul Chișinău, strada Valea Albă x, obligarea emiterii actului administrativ individual (decizie) prin care să fie dispusă autentificarea dreptului de proprietate comună asupra terenului situat în municipiul Chișinău, strada Valea Albă x, cu suprafața de 0,0945 ha, dintre care suprafața de 419 m.p. în mod gratuit, iar 526 m.p. – vânzarea la preț normativ, conform următoarelor cote-părți: 3/5 în beneficiul coreclamanților Croitoru Valentina și Croitoru Nichita și 2/5 în beneficiul reclamantului Tagârș Dumitru (f.d. 2-12, vol. I).

Prin hotărârea din 26 martie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 201, vol. I).

La data de 5 mai 2020, avocatul Croitoru Pavel, în interesele apelanților Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita, a declarat apel împotriva hotărârii din 26 martie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă (f.d. 226-227, vol. I).

Prin decizia din 9 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de avocatul Pavel Croitoru, în interesele apelanților Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita a fost admisă, fiind emisă o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată a fost admisă integral.

La data de 15 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a recepționat și înregistrat cererea de recurs depusă de către reprezentantul Consiliului municipal Chișinău și al Primăriei municipiului Chișinău împotriva deciziei din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 131), prin care recurenții au solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie menținută hotărârea din 23 martie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

La 25 februarie 2021, recurenții au depus motivarea recursului, prin intermediul oficiului poștal.

La 23 iunie 2021 avocatul Pavel Croitoru, în interesele intimaților Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita, a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, prin care a solicitat emiterea unei încheieri asupra ridicării excepției de neconstituționalitate privind controlul constituționalității prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 354 din 28 octombrie 2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, în partea ce vizează sintagma „cu excepțiile prevăzute la alin. (4)”, precum și ale Regulamentului cu privire la modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă în localitățile urbane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 984 din 21 septembrie 1998, în partea ce vizează sintagma „cu cel mult 10 la sută decît suprafața menționată în documente”.

Pe 13 iulie 2021, avocatul Pavel Croitoru, în interesele intimaților Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita, a depus cerere privind completarea sesizării privind ridicarea excepția de neconstituționalitate

Examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Pavel Croitoru, în interesele intimaților Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată necesitatea ridicării excepției de neconstituționalitate cu sesizarea Curții Constituționale, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Așadar, pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, sunt necesare întrunirea, cumulativ, a condițiilor obligatorii prevăzute la art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă.

În speță, obiectul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 354 din 28 octombrie 2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, în partea ce vizează sintagma „cu excepțiile prevăzute la alin. (4)”, precum și ale Regulamentului cu privire la modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă în localitățile urbane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 984 din 21 septembrie 1998, în partea ce vizează sintagma „cu cel mult 10 la sută decît suprafața menționată în documente”.

Prin prisma art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituția Republicii Moldova, în coroborare cu dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317- XIII din data de 13 decembrie 1994, rezultă că Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Colegiul atestă că obiectul excepției de neconstituționalitate face parte din categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către avocatul Pavel Croitoru, în interesele intimaților Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita, care sînt părți ale prezentului litigiu, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei, în sensul în care au fost invocate de părțile în proces, precum și aplicate parțial de instanța de apel.

Concomitent, s-a stabilit că o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile invocate de solicitant nu există, motiv din care cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi admisă.

Instanța de recurs menționează că cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normelor indicate supra, depusă de către avocatul Pavel Croitoru, în interesele intimaților Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita, constituie o prerogativă a părții din proces, iar prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către Curtea Constituțională, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprie instanței judecătorești, ceea ce este inadmisibil.

Ce ține de acest aspect, Colegiul subliniază că obiectul recursului cu care a fost sesizată instanța de recurs îl constituie decizia din 9 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel declarată de avocatul Croitoru Pavel, în interesele apelanților Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita, împotriva hotărârii din 26 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

În consecință, prevederile legale a căror control constituțional se solicită de avocatul Croitoru Pavel, în interesele apelanților Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita, sunt pertinente soluționării litigiului dedus judecății, ori excepția de neconstituționalitate este ridicată asupra prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 354 din 28 octombrie 2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, în partea ce vizează sintagma „cu excepțiile prevăzute la alin. (4)”, precum și ale Regulamentului cu privire la modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă în localitățile urbane, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 984 din 21 septembrie 1998, în partea ce vizează sintagma „cu cel mult 10 la sută decît suprafața menționată în documente”.

În urma celor relatate, Colegiul civil comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de către avocatul Croitoru Pavel, în interesele apelanților Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 354 din 28 octombrie 2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, în partea ce vizează sintagma „cu excepțiile prevăzute la alin. (4)”, precum și ale Regulamentului cu privire la modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă în localitățile urbane, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 984 din 21 septembrie 1998, în partea ce vizează sintagma „cu cel mult 10 la sută decît suprafața menționată în documente”.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite cererea depusă de către avocatul Croitoru Pavel, în interesele intimaților Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se transmite Curții Constituționale sesizarea avocatului Croitoru Pavel, în interesele intimaților Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita privind controlul constituționalității prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 354 din 28 octombrie 2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, în partea ce vizează sintagma „cu excepțiile prevăzute la alin. (4)”, precum și ale Regulamentului cu privire la modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pământ de pe lângă casă în localitățile urbane, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 984 din 21 septembrie 1998, în partea ce vizează sintagma „cu cel mult 10 la sută decît suprafața menționată în documente”.

Se amână examinarea recursului depus de către avocatul Croitoru Pavel, în interesele apelanților Tagîrș Dumitru, Croitoru Valentina și Croitoru Nichita

împotriva deciziei din 9 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Gervas

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu